

Özel
GÜNHAN
Eğitim Kurumları
1993

ERGEN VE UYUM

Her zaman, sorunlu çocuk yoktur. Kusurlu anne baba tutumları vardır. Hele bu ergen olunca daha önem kazanmaktadır. Çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecinin sancıları, gelecek için okul, dersane, sınav cenderesi içindeki ergen uyumda sorunlar yaşamakta çevresine yansıtılmaktadır.

Aile ve öğretmen tutumları yalnız ve mutsuz ergenin okulda ve sosyal hayatta başarılı olması açısından oldukça önem taşımaktadır.

Ergenlik dönemi, çocuklukla yetişkinlik arasında bir dönemdir. Bu dönemde çocuk, gelişimini belirli bir noktaya kadar tamamlamıştır. 10 yaşına kadar soyut kavramları veya genel sosyal mantıksal değerleri yargılama yeteneği olmayan çocuk yavaş yavaş bulunduğu çevreyi, aile içi ilişkilerini ve bunlar arasındaki neden sonuç ilişkilerini değerlendirmeye başlar. Ergenlik dönemi bir gelişim sürecidir. Bu dönemde kişi hem biyolojik hem de psikolojik olarak genel bir değişime uğrar. Bu değişim ve gelişim süreci hem ergenler hem de ebeveynler için zorluklarla doludur. Ergen içinde bulunduğu dönemde kendini topluma bir birey olarak kanıtlamak ister. Bu noktada, yani sosyalleşme sürecinde ergen birçok zorluk ile karşılaşır. Ergenlikte hormonlarda meydana gelen değişimler, duygu durumunda inişli çıkışlı değişiklikler yaşanmasına neden olur. Ergen içinde bulunduğu arkadaşlık grubunda ya da okul çevresinde bazı sorunlar yaşamaya ve geri planda kalmaya başlarsa sosyal çevreden uzaklaşarak, mutsuz bir figür oluşturur. Bunun sonucunda ergende, ergenlik depresyonları, yeme bozuklukları, madde ve alkol bağımlılığı başlayabilir. Ergen yalnız kaldığında daha da çok madde ve alkol kullanımına yönelebilir.

Okul, ergenin yaşamındaki önemli bir toplumsal kurumdur. Okul kişiye yaşamında gerekli olacak değerleri ve bilgileri kazandırırken, topluma uyum sağlaması için gerekli sosyalleşme becerilerini de kazandırır. Ergenin okul içinde karşılaştığı en önemli sorun sosyalleşmedir. Çünkü ergen okulda tamamen bir arkadaş grubuna, topluluk içine girmektedir. Bu sosyalleşme sürecinde ergen içerisinde bulunduğu okul ortamında kendi yaşlıları içerisinde varolma savaşı verir. Bu savaş fiziksel ve kişilik anlamında var olma savaşıdır.

Ergenlik döneminde akademik başarı arka planlara itilmektedir; çünkü akademik başarı yaşlıları tarafından çok fazla kabul görmez ve onore edilmez; ama fiziksel olarak ya da diğer yönlerden başarısız olan ergen kendini güçlü hissetmek için akademik başarıya yönelir.

Ergenler okul, aile ve arkadaşları ile olan sorunlarını davranışları ile gösterirler. Ciddi anlamda iletişim kuramayabilirler; kendilerini ifade etmezler veya ifade etmek istemezler. Ergenlerde içe yönelme, mutsuzluk görülür. Ergenin kendi odasına kapanarak yalnız kalmak istemesi doğaldır; çünkü ergen aileden uzaklaşmak ister. Ancak bu ciddi boyutlara ulaştığında; ergen tamamen tüm çevresine, arkadaşlarına kendini kapattığı anda, "ben mutsuzum ve sorunlarımla baş başa kalıyorum" mesajı verir. Diğer taraftan ergenler özellikle okulda, çok sık görülen yıkıcı davranışlar sergilerler. Bu dönemde ergen aileye karşı çok yoğun tepkiler vermeye başlar ve akademik açıdan yoğun bir düşüş görülebilir. Bunlar ailelerin ve öğretmenlerin çok dikkat etmesi gereken noktalar. Ergenin yardım çağrısıdır tüm yaşananlar. Öncelikle ergeni tanımak, ergendeki değişiklikleri gözlemlemek ve görmek çok önemlidir. Aileler, baskılamak ve eleştirmek yerine normal bir yaklaşım sergilemelidir. Eleştiri ve baskı çocuğun ailesine, okulda yaşadığı sorunlara ve yalnızlığına dair çatışmaları artırır ve genç her şeye tepki vermeye başlar. Oysa karşımızda

anlaşılması gereken bir birey vardır. Ergen güven duygusunu arzular ve kendisine destek olunmasını ister. Özellikle anne babanın desteği ergen için çok önemlidir.

Eleştirmek yerine ergenin sergilediği davranışların nedenlerini araştırmak daha doğru olacaktır. Önemli olan nokta, çerçeveyi belirleyerek ergenin bu çerçeve içerisinde rahat bir şekilde hareket etmesini sağlamak, olmalıdır.

- Anne babalar ergenlerin kendi kimliklerini ortaya koymalarına izin vermelidirler.
- Ergenin ayrı bir kişilik olduğu kabul edilmelidir. Böylece ergenle iletişim daha sağlıklı olur.
- Ebeveynler gencin duygularını yoğun bir şekilde yaşadığını ve düşünçelerinin doğru ve kesin olduğuna inandığını unutmamalıdır.
- Anne babasından anlayış göremeyen, onlarla çatışma içinde olan genç; evde bulamadığı güveni arkadaş çevresinde arar. Arkadaşlarından ayrı kalmamak için kendisine aykırı gelen düşünçeleri, tutumları ve davranışları bile benimseyebilir. Bu sebeple ebeveynler mümkün olduğunca mutlu bir aile ortamı sağlamaya çalışmalıdır.
- Gençlerle iletişimde önemli kurallardan biri de, ebeveynlerin gencin tepkileri ve çelişkili davranışları karşısında soğukkanlı kalabilmeleridir.